

Brouns brengt Bram Bombeek in stelling

interview

Bram Bombeek ruilt zijn job als VILT-journalist in voor het woordvoederschap van Vlaams landbouwminister Jo Brouns (cd&v). Dat maakten beiden bekend tijdens Agriflanders. "Er liggen nog veel belangrijke dossiers op tafel en ik zie het als mijn taak om de boodschap vanuit de sector naar Brussel over te brengen", aldus Bombeek.

🕒 14 JANUARI 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 15 JANUARI 2023 11:52

Lees meer over:

stikstof

mest

beleid

Tien jaar woordvoerder van N-VA, twee jaar boer en anderhalf jaar landbouwjournalist bij VILT. Dat is de loopbaan van Bram Bombeek in een notendop. Nu maakt hij terug de overstap naar de politiek. "Stikstof, het mestactieplan, GLB, de nieuwe pachtwet, de voedsel- en energieprijzen, klimaat... er liggen nog te veel belangrijke dossiers op de plank", vertelt Bram in een interview aan VILT. Meteen ook zijn afscheidsrede.

In een interview met Lieven Destoppeleire, die recent de overstap van ABS naar het kabinet-Demir maakte, vertelde hij dat de belangrijkste beslissingen voor de landbouw door het kabinet van Omgeving genomen worden en veel minder door het kabinet-Landbouw.

"Dat klopt. Voor heel wat van die thema's, zoals milieu, vergunningen, waterkwaliteit, zit de minister van Omgeving aan het stuur. Maar de Vlaamse regering is een collegiaal orgaan waar alle beslissingen in consensus worden genomen. Alle zaken, zoals het stikstofakkoord en MAP, moeten daar passeren. En dan zwijg ik nog over het parlement, een instelling die ik toch ook niet onbelangrijk vind."

"Mijn rol zal niet zijn om die dossiers inhoudelijk te onderhandelen, wel om de boodschap te vertalen. Ik heb anderhalf jaar rondgelopen in de sector, met heel veel mensen gepraat: met bouwers van innovatieve staltechnieken, met kringloopboeren, met korteketenlandbouwers. Allemaal mensen die tot dezelfde conclusie komen: dat er met te weinig kennis van zaken wordt bestuurd en dat er te veel een ivorentorenmentaliteit heerst. Ik zie het ook wel een stuk als mijn taak om die boodschap vanuit de sector naar mijn collega's over te brengen..."

Zal dat nog lukken? Er blijft tenslotte nog maar anderhalf jaar over. En we weten allemaal dat als de verkiezingen naderen, de partijen in campagnemodus schieten.

"Persoonlijk denk ik eigenlijk van wel. Ik heb daar een instinct voor, zoals een oude boer voelt aan zijn slechte knie dat het gaat regenen. Volgens mij heeft iedereen er belang bij dat er wordt geland met een werkbaar en toekomstgericht akkoord. De landbouw zit vandaag op slot. Zeker voor cd&v is het cruciaal dat er een deftig stikstofakkoord komt."

"Maar ook voor N-VA, en voor Zuhal Demir in het bijzonder, is de motivatie groot om te tonen dat het kan. Ze heeft zelf de zaken in gang gezet en op milieuvlak al heel wat dynamiek gecreëerd. Maar nu moet er ook geland worden. Ze heeft bovendien gezegd dat men haar op stikstof mag afrekenen. Als je allerlei zaken in gang zet, maar je kan niet opleveren, dan straft de kiezer dat af."

Maar zegt ze, dat akkoord is in februari vorig jaar al gesloten.

"Gaston Eyskens zei ooit dat je op een ministerraad binnenkomt met een paard en buitengaat met een dromedaris. En dat is exact wat er met het stikstofakkoord is gebeurd. De kwestie is natuurlijk dat als er een dromedaris voor je neus staat, je dan als politicus niet moet zeggen: "dit is een mooi paard". Dan maak je jezelf belachelijk. Er zijn 20.000 bezwaarschriften geformuleerd, er is oorlog op het Europese continent en al het abstracte is concreet geworden zoals in het geval van Averbode. Hou daar rekening mee, stuur bij. Als ik hier op Agriflanders rondloop, hoor ik zeer duidelijk bij twee partijen dat ze dat willen doen..."

"Vandaag beseft iedereen hopelijk het belang van een sterke voedselvoorziening en een sterke landbouwsector. De speeltijd is voorbij."

““ De speeltijd is voorbij. Het is in het belang van iedereen aan tafel om tot een werkbaar akkoord te komen

Bram Bombeek

De vele "transfers" vallen de laatste tijd wel op. De Stoppelre (voorheen ABS) en Katrien Smet (voorheen woordvoerder van VMM) gaan naar het kabinet van Zuhal Demir. Nu haalt Brouns jou binnen als woordvoerder. Is er sprake van paniekvoetbal op de politieke kabinetten?

"Nee, dat is eigen aan de politiek. De minister is een trainer die een ploeg in het veld brengt. Zoals Anderlecht of Club Brugge ook op zoek gaat naar een nieuwe spits of verdediger, doen ministers hetzelfde voor hun kabinetten. Politiek is een teamsport, met een ploeg die elkaar aanvult. En goed, in de meeste andere contexten zou ik waarschijnlijk nooit cd&v-woordvoerder worden..."

Ja, je komt uit de N-VA-stal. Zal jouw directe stijl niet botsen met die van de christendemocraten?

"Ik ben boerenzoon, heb tot mijn 16 jaar de mis gediend en mijn jonge leven speelde zich af tussen Ninove en Aalst waar het daensisme nog altijd in onze ziel zit. Maar inderdaad, de communicatiestijl is wel volledig anders. Ik ben recht voor de raap, zeg zeer direct mijn gedacht. En ik ben niet "enerzijds, anderzijds", maar voor of tegen. Eigenlijk een beetje zoals Zuhal (*lacht*). Maar ik denk dat cd&v daar op dit moment wel nood aan heeft en ik denk ook dat mijn expertise in de landbouw wel geapprecieerd wordt."

"Maar goed, iedere partij heeft zijn eigen cultuur. Bij N-VA houden ze van offensieve communicatie en de bal opeisen. Zoals Johan Cruyff altijd zei: "als ik de bal heb, moet ik niet verdedigen". Dat is waar ze bij N-VA in geloven en waar ik bij cd&v ook wil voor gaan."

Als we even naar de inhoud kijken: hoe moet het nu verder?

"Minister Brouns en heel wat parlementsleden van cd&v en Open Vld hebben al een richting aangegeven. Eerst en vooral moet de uitkoopregeling voor varkensboeren er nu zo snel mogelijk komen. Ik vind het persoonlijk absoluut niet kunnen dat er met Europa wordt gepraat over mestactie- en andere plannen zonder dat er een akkoord is over de sanering van de varkenssector. De EU zegt zelf dat de veestapel te groot is, maar als er dan een concrete suggestie op tafel ligt, blokkeren ze alles. Er bestaat al twee jaar algemene consensus over de uitkoopregeling en het uitblijven creëert nu enorme marktverstoring. Welk beeld geeft dat naar de boeren? Men wil mensen dwingen te stoppen die niet willen stoppen, en mensen die smeken om te stoppen laat men sudderen."

"Voor de rest is het wetenschappelijk onderbouwen van de minimis-regels (een uitzondering op het ecologisch onderzoek, de zogenaamde "passende beoordeling", red.) op economisch vlak een absolute prioriteit. Als je de arresten over projecten zoals Broeklin (winkelcentrum, de opvolger van Uplace, red.) leest, dan gaat het daar over minder dan 300 gram stikstof per hectare. Omgerekend is dat een equivalent van een hond die daar om de vijf dagen zijn kakske gaat doen. Waar gaat dat eigenlijk nog over?"

"Eigenlijk stoor ik mij al langer aan de beperkte rol die het parlement krijgt. De parlementsleden hadden al lang ecologen kunnen uitnodigen in het Vlaams parlement en hen ondervragen over de effecten die die lage, extra depositie op de natuur heeft. Finaal is het aan hen om te beslissen over een drempel die natuur en economie verzoent en dat in een decreet te gieten. In Nederland hebben ze die "de minimis"-drempel niet, wij mogen die fout niet herhalen, want het is juist het ontbreken van die drempel die er voor de vergunningsstop zorgt."

Dat zijn dus de prioriteiten, maar daar stopt het niet vermoedelijk?

"Er is een duidelijke vraag van de sector en van veel parlementsleden om veel meer rekening te houden met de natuurlijke uitstroom van landbouwers. Het expertenpaneel PAS had aan de Vlaamse regering een systeem van verhandelbare emissierechten voorgesteld als meest kostenefficiënte manier om de stikstofuitstoot terug te dringen en er toch voor te zorgen dat de

landbouwsector zich zou kunnen blijven ontwikkelen. De regering heeft dat rapport in de schuif geparkeerd, het is zelfs nog niet in het parlement besproken. Dat begrijp ik niet. Als je dat uitwerkt, kan je emissierechten afromen van de stoppers, en juist ruimte creëren voor jonge boeren."

"Ook over de rol van technologie en innovatie moet nu eindelijk eens doorgepraat worden. Minister Brouns en cd&v geloven daar in, minister Demir en N-VA duidelijk veel minder. Zij willen de veestapel omlaag en men wil precies geen technologieën die dat kunnen verhinderen. Het voorbije jaar heb ik veel van die bedrijven bezocht; en ik proef hun frustratie. Denk bijvoorbeeld aan een kmo als Bioelectric. Zij hadden de voorbije jaren gouden zaken kunnen doen, maar zitten nu volledig vast in Vlaanderen. Puur door regelgeving..."

Ik kan mij inbeelden dat er veel reacties zijn gekomen op je overstap vanuit N-VA. Zijn er ook positieve bij?

"Vergis je niet, er zijn zeker positieve reacties. Ik word vaak gecontacteerd door N-VA'ers die mij volgen in mijn kritiek. De conservatieve grondstroom waar de N-VA zo graag over spreekt, die zit natuurlijk vooral op het platteland, waar de Vlaming werkt, spaart en onderneemt. Er zijn natuurlijk ook wat negatieve reacties, maar die zullen wel snel weer wegebden."

Wanneer ga je zelf content zijn?

"Ik ga mij anderhalf jaar smijten voor team-Brouns. Een werkbaar stikstofakkoord en een werkbaar MAP is het doel voor het domein landbouw, maar ook op de economische bevoegdheden merk ik drang om te hervormen bij mijn minister. Als ik daaraan een nuttige bijdrage kan leveren, beschouw ik mijn werk als geslaagd."

En wat nadien? Het kabinet loopt dus nog anderhalf jaar. Heb je al een plan voor erna?

"Ik ben indertijd gestopt als woordvoerder bij N-VA om boer te worden. Dat heb ik in twee heel goeie jaren gedaan, in coronatijden, toen de korte keten een boost kreeg. Maar het is niet evident om een bedrijf uit te bouwen zoals ik wil, de verschillende visies tussen de generaties, alle administratieve stress die ik voor mijn ouders creëerde (*lacht*). Daar heb ik nog wat tijd voor nodig, maar het blijft wel mijn ambitie. En dat zou ik dan graag combineren met stukken schrijven. Boer zijn, maar ook journalist."

Boernalist dus?

"Boernalist (*lacht*)."

Het voorbije anderhalf jaar trok Bram meer dan eens zijn botten aan en trok hij het veld in. Hieronder vind je een bloemlezing van enkele van zijn schrijfsels.

Daarnaast kroop hij meermaals in zijn pen. Een overzicht van al zijn opiniestukken vind je [op onze website via deze link](#).

Bron: Eigen verslaggeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

